

JAARPLAN 2025

Door:
Petra van der Horst
Annelies van der Woude
Ron Knipscheer
11 juli 2024

Inhoudsopgave

Over de Koepel	pag. 2
Inzet voor 2025	pag. 3
Onze doorlopende activiteiten	pag. 4
Ons ondersteuningsaanbod in 2025	pag. 5
Onbetaalde ondersteuning	pag. 5
Betaalde ondersteuning	pag. 6

Over de Koepel

Wij zijn een vereniging van lokale advies- en cliëntenraden* die actief zijn in het sociaal domein en meedenken en adviseren vanuit het inwonersperspectief. Wij ondersteunen adviesraden met informatie, workshops, webinars en trainingen zodat zij hun werk als adviesraad zo goed mogelijk kunnen doen en de leef- en belevingswereld van inwoners bij de gemeente binnen kunnen brengen. Op dit moment zijn ruim 250 adviesraden bij ons aangesloten. Dat is circa 70% van de Nederlandse gemeenten.

** Denk hierbij ook aan Wmo-raden, adviesraden sociaal domein, cliëntenraden Werk & Inkomen, participatieraden, platfora, wijk- en buurtraden, jongerenraden, ouderenraden en migrantenraden. Verder in deze tekst spreken wij over advies- en cliëntenraden.*

Als vereniging bewegen we mee met de behoeften van onze leden en stemmen we ons aanbod en ondersteuning af op hun behoeften. We horen tijdens trainingen, workshop, webinars en evaluatietrajecten wat er leeft bij leden, bij beleidsmedewerkers, ondersteuners en wethouders. Als vereniging spelen we in op de landelijke en lokale actualiteiten. We weten welke ontwikkelingen er spelen doordat bureau en bestuur contact onderhouden met allerlei partners in het veld. Uit de evaluaties blijkt dat dit een beproefde methode is. We bieden onze ondersteuning gratis of tegen kostprijs aan.

Onze ondersteuning hebben we verdeeld over 3 kerntaken:

1. We zijn een vindplaats voor relevante informatie over het sociale domein.

Via het ledengedeelte op onze website hebben onze leden toegang tot relevante artikelen en publicaties over tal van thema's en vraagstukken in het sociaal domein. Ook vinden leden hier handreikingen en advieswijzers die helpend zijn bij de uitvoering van hun werk als adviesraad(lid). Leden kunnen gratis webinars over uiteenlopende thema's in het sociaal domein bijwonen en/of later terugkijken.

2. We inspireren advies- en cliëntenraden door kennis en verbinding

Met onze workshops en trainingen rusten we onze leden toe met kennis, inzichten en vaardigheden. Daarnaast bieden we - in samenwerking met **diverse organisaties**- een gevarieerd aanbod van webinars. Bij de onderwerpkeuze spelen we zo zoveel mogelijk in op

actuele maatschappelijke vraagstukken en de behoefte onder leden. We bevorderen onderlinge uitwisseling en contact via (online) ledenontmoetingen en de jaarlijkse Hannie van Leeuwenlezing. Daarnaast inspireren we advies- en cliëntenraden door blogs te publiceren met vernieuwende onderwerpen die rechtstreeks betrekking hebben op wat speelt in het sociaal domein.

3. We zijn een gesprekspartner voor leden, wethouders, beleidsadviseurs en ondersteuners
We fungeren als sparringpartner voor leden, wethouders, beleidsmedewerkers en ondersteuners (ambtelijk secretarissen). Om als advies- of cliëntenraad van echte meerwaarde te zijn, is een constructieve samenwerking met de gemeente essentieel. Daarom organiseren wij op regelmatige basis bijeenkomsten voor wethouders, beleidsmedewerkers en ambtelijk secretarissen. Ook fungeren wij voor hen als sparringpartner als zij willen nadenken over bijvoorbeeld een betere inbedding van de advies- en cliëntenraad in de gemeentelijke organisatie of de samenwerking gemeente-adviesraad.

Leden met korte, eenduidige vragen kunnen gratis bij ons terecht voor een telefonisch consult. Op deze manier kunnen we maatwerk leveren, afgestemd op de situatie van de betreffende adviesraad. Indien van toepassing delen we telefonisch ervaringen die adviesraden elders hebben opgedaan, of we brengen leden onderling met elkaar in contact, zodat ze vanuit de praktijk kunnen vernemen hoe iets loopt.

Bij complexere vragen bepaalt de omvang van het vraagstuk de kosten. Denk hierbij aan het verzorgen van een inspiratiesessie, of ondersteuning als procesbegeleider bij fusies van raden tot één brede adviesraad, of ondersteuning om tot een regionale overlegstructuur te komen.

Inzet voor 2025

Het ondersteuningspakket van 2024 zetten we voort in het komend jaar. Dit wordt vertaald in de begroting van 2025. Vanzelfsprekend blijven we onze leden informeren over de ontwikkelingen, veranderingen en vraagstukken die in 2025 (gaan) spelen. Ook blijven we nieuw opgedane inzichten tijdens trainingen en gesprekken met hen delen. We behandelen in 2025 een verscheidenheid aan thema's, zowel in onze webinars als in de blogs, maar ook tijdens de betaalde workshops voor leden en niet-leden. Dit aantal groeit mee met ons (in 2024 uitgebreide) corps van workshopleiders. De kennis en inzichten die de trainers en workshopleiders opdoen in het samenspel met de deelnemers tijdens onze workshops en/of trainingen, benutten we om ons aanbod tussendoor aan te scherpen en waar nodig uit te breiden. Zo blijft ons aanbod zo actueel mogelijk en aansluiten bij de behoeftes van leden.

Specifiek zullen we in 2025 aandacht besteden aan de veranderingen in onder meer de Participatiewet. Daarnaast willen we in onze activiteiten nog meer specifieke aandacht besteden aan de behoeftes, ervaringen en belangen van mensen die gebruik maken van het sociaal domein (cliënten), maar ook: wat is er nodig om meer cliënten te laten deelnemen in en te betrekken bij adviesraden? Advies- en cliëntenraden krijgen daarnaast in toenemende mate op regionaal niveau te maken met het meedenken en adviseren over de inkoop, maar ook over vraagstukken die voortvloeien uit landelijke bewegingen en processen zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de

Hervormingsagenda Jeugd. Dit brengt nieuwe vraagstukken en uitdagingen met zich mee waar we als Koepel aandacht aan zullen schenken.

Onze doorlopende activiteiten:

Informereren, faciliteren, stimuleren, adviseren

- Het informeren, inspireren en motiveren van advies- en cliëntenraden zodat zij hun rol en taak met impact uitoefenen. Hiervoor maken we nieuwsbrieven, publiceren we prikkelende blogs en organiseren we online ledenontmoetingen, webinars en inspiratiesessies. De ledenontmoetingen zijn uitsluitend voor leden bestemd en kosteloos. De inspiratiesessies en webinars van de landelijke organisaties waaronder kenniscentra, zoals Movisie, het Nederlands Jeugd Instituut, Vilans, LOC, Nederland Zorgt voor Elkaar, LSR, LCR en VNG, zijn ook kosteloos en behalve voor leden - in beperkte mate - ook toegankelijk voor niet-leden.
- Leden stimuleren om hun advies- en signaleringsfunctie op vernieuwende wijze vorm en inhoud te geven, zodat inwoners(groepen) meer betrokken zijn en de adviezen van de advies- en cliëntenraad beter landen bij de gemeente. Met trainingen en workshops stimuleren we de kennisuitwisseling tussen advies- en cliëntenraden onderling.
- Ontwikkelingen delen. We vragen andere landelijke kenniscentra om belangrijke nieuwe ontwikkelingen en tendensen die relevant zijn voor advies- en cliëntenraden met ons te delen, zodat wij deze thema's en dossiers op kunnen nemen in onze online themadossiers.
- Trainingen, workshops en themabijeenkomsten voor adviesraden, wethouders, beleidsmedewerkers en ambtelijk secretarissen/ondersteuners, deels met open inschrijving en deels als maatwerk. Dit is een betaalde ondersteuning met een gereduceerd tarief voor leden van de Koepel.

Agenderen en signaleren

- De meerwaarde van collectieve inwoners- en cliëntenparticipatie in het sociaal domein onder de aandacht brengen bij gemeentes. De gemeenten moeten hun verantwoordelijkheid nemen om degenen die deze participatie vormgeven, passend te faciliteren onder andere met een toereikend budget. Dit doen we door het organiseren van informatiebijeenkomsten voor wethouders en beleidsmedewerkers sociaal domein en voor ambtelijk secretarissen. Waar nodig zoeken wij het contact met de VNG om hen te attenderen op welke terreinen de facilitering en positionering van advies- en cliëntenraden verbeterd kunnen worden.

Ledenwerving/behoud

- Voor het binden en boeien van bestaande leden peilen we hun wensen en ondersteuningsbehoefte het hele jaar door tijdens ontmoetingen bij trainingen, workshops en inspiratiebijeenkomsten.
- We brengen het aanbod van de Koepel regelmatig onder de aandacht van gemeentes en adviesraden die nog geen lid zijn.

Ons ondersteuningspakket in 2025

1. Onbetaalde ondersteuning

Nieuwsbrieven: 6 per jaar

De nieuwsbrief biedt een selectie van actuele publicaties en thema's die spelen binnen het sociaal domein en specifiek van meerwaarde zijn voor adviesraden. Daarnaast vinden leden in de nieuwsbrief nieuws van de Koepel een kalender met activiteiten binnen het sociaal domein die interessant zijn voor adviesraden.

Mailings t.b.v. onze activiteiten

Wekelijks of tweewekelijks ontvangen leden en volgers van de Koepel een mailing met een uitnodiging voor een webinar, workshop of training. Via deze mailing kunnen zij zich direct aanmelden.

Website

Op de website vinden bezoekers een overzicht van trainingen, bijeenkomsten en activiteiten van de Koepel én van externen die interessant zijn voor advies- en cliëntenraden. Leden kunnen via de website webinars terugkijken.

Thema's (alleen toegankelijk voor leden)

Op onze website vinden leden een overzicht van relevante publicaties en handreikingen onderverdeeld in ruim 50 thema's die van meerwaarde kunnen zijn in hun werk als advies- en cliëntenraadslid.

Hannie van Leeuwenlezing

Eén keer per jaar organiseren we in Utrecht de Hannie van Leeuwenlezing voor leden en relaties van de Koepel. Er is een live-stream van de lezing voor leden die de lezing niet fysiek kunnen bijwonen. Een opname van de lezing is voor iedereen terug te zien via de website.

Blogs: 40 per jaar

Wekelijks publiceren we een gastblog van iemand die werkzaam is in het sociaal domein en/of relevante inzichten heeft voor advies- en cliëntenraden sociaal domein. De blogs verspreiden we ook via een mailing naar leden en volgers van de Koepel, bedoeld om thema's en inzichten onder de aandacht te brengen en om advies- en cliëntenraadsleden te inspireren.

Social media

Via onze LinkedIn-groep en Facebook-groep delen we wekelijks interessant nieuws, blogs, bijeenkomsten en trainingen en activiteiten van de Koepel en andere organisaties in het sociaal domein.

Polls: indien nodig

Polls, uitgezet onder leden, zijn bedoeld om te inventariseren wat er leeft, welke vragen en uitdagingen er zijn en hoe advies- en cliëntenraden omgaan met bepaalde onderwerpen.

Aangezien de inzet en uitvoering hiervan zeer arbeidsintensief is, zijn we terughoudend met de inzet van dit instrument.

Online ledenontmoetingen: 4 x per jaar

Leden laten weten dat ze het prettig vinden om op deze laagdrempelige manier ervaringen uit te wisselen met andere adviesraadsleden. Bovendien is er geen reistijd, wat meedoen makkelijker maakt. De online ledenontmoetingen vinden plaats via Zoom (een tool voor videogesprekken). De ontmoetingen worden in de vooravond gepland, duren maximaal 1,5 uur en er is per ontmoeting plek voor maximaal 12 deelnemers (maximaal 2 per adviesraad). Petra van der Horst is gespreksleider en deelt ook haar inzichten en ervaringen, onder meer gebaseerd op haar contacten met advies- en cliëntenraden.

Webinars: 8 per jaar

Met onze kennispartners, zoals Movisie, het Nederlands Jeugd Instituut, Vilans, LOC, Nederland Zorgt voor Elkaar, LSR, LCR en VNG, programmeren we in 2025 weer een aantal webinars over interessante thema's in het sociaal domein. Daarnaast benaderen we hiervoor ook andere maatschappelijke organisaties of eenmalige sprekers/lectoren.

De webinars vinden plaats via Zoom. De webinars worden in de vooravond gepland, duren maximaal 1,5 uur en er is per webinar plek voor maximaal 60 deelnemers. Petra van der Horst (directeur van de Koepel) of Annelies van der Woude (communicatieadviseur van de Koepel) zijn aanwezig als host/gespreksleider. Onze webinars worden opgenomen, zodat leden ze ook nadien kunnen terugkijken.

Telefonisch consult/beantwoorden van vragen leden

Leden kunnen ons vragen stellen ten aanzien van hun rol, samenwerking met de gemeente, ledenwerving, onderlinge samenwerking, etc. Onze bureaumedewerkers zijn graag bereid leden hierbij te adviseren/vragen te beantwoorden. De leden kunnen hun vraag per mail aan ons te stellen. Het gaat hierbij om enkelvoudige, algemene vraagstukken met een niet juridisch karakter die wij telefonisch met leden kunnen bespreken. Vanzelfsprekend denken we ook mee over andersoortige vragen/situaties, maar dan kan het zijn dat we genooddakt zijn om dit onder de betaalde ondersteuning te laten vallen of door te verwijzen naar specialisten.

Landelijk netwerk samenwerkingspartners sociaal domein

De Koepel beschikt over een uitgebreid netwerk van samenwerkingspartners die actief zijn in het sociaal domein. Hiermee onderhouden we contact ten behoeve van onze nieuwsbrieven, webinars, blogs, inspiratiesessies, etc.

2. Betaalde ondersteuning

Onze leden hebben de mogelijkheid om op aanvraag extra diensten in te kopen. Indien zij een specifieke vraag of behoefte hebben, dan kunnen zij contact opnemen met ons secretariaat (secretariaat@koepelasd.nl). Onze secretariaatsmedewerker brengt leden vervolgens in contact met een trainer of adviseur die namens de Koepel contact opneemt en daarna desgewenst een offerte voor hen uitbrengt.

Het gaat hierbij om vier soorten ondersteuning:

- 1) **Trainingen, workshops en themabijeenkomsten** (open inschrijving/maatwerk).
We houden hierbij nauwlettend in de gaten op welke veranderende behoeften we kunnen inspelen. Zo merken we dat er meer belangstelling is om te adviseren vanuit cliëntenperspectief, hoe er meer cliënten deel kunnen nemen in een advies- en cliëntenraad en leven er veel vragen hoe de advies- en cliëntenraad meer impact kan genereren.
- 2) **Communicatieadvies**
Meedenken over een website en andere communicatiekanalen.
- 3) **Evaluatietraject**
Vanuit de advies- en cliëntenraden en/of vanuit gemeentelijke zijde kan er behoefte zijn om te evalueren wat de meerwaarde is van de advies- en cliëntenraad en/of welke ontwikkel- en verbetermogelijkheden er zijn.
- 4) **Maatwerktrajecten op aanvraag of rondom specifieke thema's**
- 5) **Ondersteuning bij fusies of samenvoegen van raden** als er sprake is van meerdere raden of als er sprake is van herindeling.